

Channah Hewitt

KOP: 'Josephine Baker was meer dan een danseres in een bananenrokje'

OKOP: Channah Hewitt speelt de legendarische ster uit het interbellum in revuemusical

INTRO

Channah Hewitt speelt Josephine Baker in de musical over het leven van de befaamde revuester (1906-1975). *Josephine B - een leven in revue* komt vanaf februari 2025 september naar de Nederlandse theaters en vertelt het ongelooflijke verhaal van het straatarme meisje dat op haar 19e, erotisch dansend in een bananenrokje, Parijs én de wereld aan haar voeten kreeg.

Ze houdt ervan 'krachtige en eigenzinnige vrouwen' te spelen. Channah Hewitt (29) was eerder te zien als de leeuwin Nala (Lion King), Tina Turner (Tina de musical) en vorig seizoen nog als Fantine in de bekroonde musical *Les Misérables*.

„Ik herken me in Josephine Baker. Ze is een knokker en dat ben ik ook”, zegt ze „Op de een of andere manier komen er vaak dat soort rollen op mijn pad. Vrouwen die alles zelf bevechten, kijk naar Tina Turner. Ik herken bij Josephine Baker het vuur, het doorzettingsvermogen, de drive. Als ik ergens in geloof en voel: dit is het juiste om te doen, ga ik er voor. Al is de hele wereld tegen me.”

De Graaf & Cornelissen Entertainment brengt vanaf februari 2025 de musical *Josephine B - een leven in revue* in de Nederlandse schouwburgen. Het toonaangevende (musical)impresariaat had in 2016 al vergevorderde plannen om de voorstelling in ons land op de planken te brengen. Maar omdat ook Liesbeth List de Musical geprogrammeerd stond en twee musicals over een diva teveel van het goede was, werd het voornemen uitgesteld.

Maar nu is *Josephine B - een leven in revue* eindelijk in Nederland te zien. De voorstelling vertelt het ongelooflijke en opwindende verhaal van zangeres, danseres en actrice Josephine Baker (geboren Freda Josephine McDonald, St. Louis, Missouri) die de wereld zou veroveren als revuester in met name het vooroorlogse Parijs. In de Franse cabarets en vaudeville theaters echoden de 'O la la's', want het was bepaald een pikante act waarmee Baker geschiedenis zou schrijven. Vermaard waren haar opzweepende en erotische dansen die ze - slechts gekleed in een bananenrokje - opvoerde.

Channah Hewitt: „Maar Josephine Baker was zoveel meer. Ze zei later dat ze negen levens had geleid. Ze was een kind van de straat, al jong aan het werk als dienstmeisje en op haar 12^e dakloos. Haar overlevingsmechanisme was te dansen voor geld. Ze werd een sensationele revueartiest: eerst in de Verenigde Staten, daarna in Frankrijk waar ze in 1937 het staatsburgerschap verkreeg.

„Ze groeide uit tot een mondiale superster en sloot zich tijdens de Tweede Wereldoorlog bij het Franse verzet aan waarvoor ze werd gedecoreerd. Ze was een van de twee vrouwen die sprak tijdens de March on Washington in 1963 voor gelijke burgerrechten voor zwarten in Amerika. Ze adopteerde 12 kinderen van over de gehele wereld en had amoureuze relaties met zowel mannen als vrouwen. En dat allemaal tijdens een niet eens zo heel lang leven - ze werd 68 jaar.”

Na haar overlijden werd Josephine Baker bijgezet in het Panthéon in Parijs, de prestigieuze laatste rustplaats voor Franse grootheden die zij deelt met onder anderen Voltaire, Rousseau, Hugo en Dumas. Tot op de dag van vandaag geldt zij, ook voor huidige generaties, als voorbeeld van een grootmoedig mens. Als de vrouw, bijvoorbeeld, die in de VS weigerde op te treden voor een gescheiden wit en zwart publiek, zoals destijds te doen gebruikelijk was. Ze eiste altijd een evenredige mengeling van zwarte en witte bezoekers. Zeker, *The show must go on*, maar wel op haar voorwaarden.

„Daar was in die tijd van strenge rassenscheiding durf voor nodig”, zegt Channah Hewitt. „Josephine Baker maakte op die momenten echt een vuist. Zó in je kracht te blijven staan verdient alleen maar bewondering. Dat je niet voor je financiële zekerheid kiest of denkt: schrik ik hier mijn fans en de boekingsagenten niet mee af?

„Op dat vlak identificeer ik me volkomen met haar. Ook anno nu is er wat betreft racisme strijd te leveren. Hoe ouder ik word, hoe meer ik het zie. Een simpel voorbeeld: toen ik de rol van Fantine in *Les Misérables* kreeg werd er meteen gefluisterd: ach, die is alleen gecast omdat ze zwart is... Ik denk dat mensen zich niet eens bewust zijn welke negatieve kracht en impact die woorden op mij hebben.”

Een live-orkest op het podium herschept straks de sfeer van de *Roaring Twenties*, de *Années Folles*, het zorgeloze en decadente interbellum totdat Adolf Hitler een gruwelijke schaduw over Europa wierp. Onder de acht acteurs op het podium ook de broer van Channah Hewitt, Leo-Alexander, die de rol van Martin Luther King vertolkt. De zwarte dominee hield zijn vermaarde toespraak - 'I have a dream' - in het bijzijn van Josephine Baker op de eerder genoemde *March on Washington*.

Josephine Baker zou zelf ook de 250.000 aanwezigen toespreken. Ze deed dat, als altijd, in rake bewoordingen en niets verhullend taalgebruik, onder meer over emigratie naar Europa. 'In Frankrijk kon ik naar elk restaurant, ik kon overal water drinken en hoefde niet naar een toilet voor gekleurden. Ik was niet bang meer dat iemand tegen me zou zeggen: 'Nikker, achteraan sluiten.' Dat is zo vaak tegen me geschreeuwd.'

Channah Hewitt: „Leo-Alexander en ik staan voor het eerst samen in het theater. Hij is de belangrijkste reden dat ik in dit vak ben beland. Hij is vijf jaar ouder en ging destijds naar het Lucia Marthas Institute for Performing Arts. Ik begon met dansen en, later, met zingen omdat mijn grote broer het deed.”

In 2013 kreeg Channah Hewitt een ernstig verkeersongeluk toen ze op de fiets werd aangereden door een auto. „Mijn wereld stortte in toen ik op het asfalt lag. Ik droomde van een carrière als danseres, maar brak mijn been op een aantal plaatsen. Het was traumatisch. Helemaal toen de bestuurder alleen maar de schade aan zijn auto opnam, klaagde dat hij te laat zou komen voor een vergadering en mij toebeet: 'Stel je niet zo aan'!”

Ze moest anderhalf jaar revalideren - een carrière binnen de musical leek verder weg dan ooit. Maar ook nu kwam de vechter in Channah Hewitt boven. Sterker: ze overwon de grote fysieke ongemakken van haar ernstige blessure en keerde terug naar haar opleiding. Daar werd ze gescout door de Amerikaanse danser en choreograaf Anthony Burrell, bekend van zijn werk met onder anderen de Amerikaanse superster Beyoncé.

Burrell nam haar mee naar Philadelphia en ging in de zomer met haar aan de slag. Channah Hewitt: „Als een echte mentor die me eigenlijk adopteerde als zijn zusje. 'Ik breng je terug op je oude niveau', beloofde hij mij. En dat lukte. Voor mijn ongeluk kon ik heel goed pirouetten draaien, dat is nooit meer teruggekomen. Maar voor de rest... dans is gelukkig heel breed.”

Haar hoofdrol in *Josephine B - een leven in revue* beheerst momenteel haar bestaan. Ze leest, kijkt documentaires en speelfilms over het leven van de legendarische danseres en wil ook Kasteel des Milandes bezoeken in de Franse Dordogne, de plek waar Josephine Baker 20 jaar met haar geadopteerde kinderen woonde.

„Ik kruip echt letterlijk in haar huid”, zegt Channah Hewitt, terwijl ze een foto van haarzelf als Josephine Baker toont. „Eerst dacht ik: dat wordt niks. Dunne wenkbrauwen, make up-technieken van toen... Wij kennen inmiddels een heel ander schoonheidsideaal. Maar toen ik me eenmaal in een glitterjapon stak en een zwarte, strakke pruik opdeed, zag ik: Wow, dit is echt prachtig. Zó jaren 20.”

Channa Hewitt: „Ik vind het ongelooflijke eer deze vrouw te mogen spelen. In al haar complexiteit. Ze was zelf biseksueel, maar ontstak in woede toen een van haar kinderen homoseksueel bleek te zijn. Die moest vertrekken. Dat is toch onverklaarbaar? Was ze wellicht zelf ongelukkig met haar seksuele geaardheid? Had het met haar katholieke achtergrond te maken? Er blijft bij Josephine Baker gelukkig genoeg te raden over.

„Wat blijft is haar enorme veerkracht en drive, een leven lang. Dat is voor mij zo herkenbaar. Mij is niets komen aanwaaien, ik heb altijd geknokt. Ben vaak op m'n gezicht gegaan, maar stond altijd weer op. In die zin is Josephine Baker een meer dan inspirerend voorbeeld.”